

Zastępca Prezydenta
Miasta Poznania

Znak sprawy: Or-II.0003.2.128.2016
Lotus: 280616-2094

Pani
Joanna Frankiewicz
Radna Miasta Poznania

Poznań, 28.06. 2016 r.

Szanowna Pani Radna,

odpowiadając na zapytanie Pani Radnej zadane na XXXI sesji Rady Miasta Poznania w dniu 21 czerwca br. w sprawie interwencji Straży Miejskiej dotyczącej dzików w rejonie ulicy Skrzypowej/Szałwiowej, które Prezydent Miasta przekazał mi celem udzielenia odpowiedzi, uprzejmie informuję:

Zgłoszenie Pani Radnej zostało przyjęte w dniu 18 czerwca br. o godz. 20.23 i odnotowane przez służbę dyżurną w Elektronicznej Książce Przyjętych Interwencji. Służba dyżurna w trakcie przyjmowania interwencji dąży do pozyskania jak największej ilości informacji, umożliwiających skierowanie na miejsce konkretnego patrolu. W tym konkretnym przypadku w treści interwencji pojawiła się lokalizacja ul. Skrzypowa 17, zatem pytanie, czy dziki znajdują się na terenie posesji było jak najbardziej zasadne. Kolejnym krokiem było skierowanie na miejsce zdarzenia patrolu, który dotarł we wskazane miejsce o godz. 20.35 i nie stwierdził już przebywania dzików. W trakcie lustracji patrol przeprowadził rozmowę z osobami zgłaszającymi.

Należy zauważyć, że Straż Miejska w przypadku tego typu interwencji pełni rolę organu sprawdzającego lub potwierdzającego przebywanie w danym miejscu dzików lub innych dzikich zwierząt. Straż Miejska nie dokonuje ich odławiania lub w inny sposób nie eliminuje dziko żyjących zwierząt bytujących na terenie miasta Poznania. Działania te na zlecenie Wydziału Zarządzania Kryzysowego i Bezpieczeństwa wykonują współpracujące z tym wydziałem koła łowieckie.

Tryb postępowania w chwili potwierdzenia przebywania dzików w danym miejscu wygląda następująco: patrol straży przekazuje informacje służbie dyżurnej, która następnie powiadamia Centrum Zarządzania Kryzysowego. Centrum kieruje na miejsce łowczego, który podejmuje decyzję o zastosowaniu właściwego środka. Niezbędne jest jednak potwierdzenie faktu przebywania dzików. Pozostałe, nie potwierdzone przez patrol straży miejskiej informacje, na temat występowania dzików na danym terenie są przekazywane w formie co dwutygodniowych meldunków CZK dla celów informacyjnych.

Jednocześnie informuję, że dziki na teren Umultowa, Radojewa, Os. Łokietka i Os. Sobieskiego migrują z lasów położonych na północ od Poznania (teren poligonu Biedrusko i Puszczy Zielonki) korzystając z nadwarciańskich Lasów Komunalnych oraz koryta Warty (dalej na wschód przez Umultowo i Naramowice na osiedla Piątkowskie), a także wykorzystując tereny kompleksów leśnych, w których zlokalizowany jest Rezerwat Morasko, sąsiadujące od północy z terenami rolnymi i leśnymi graniczącymi z poligonem.

Do miasta wabi dziki łatwość pozyskiwania pożywienia, które jest dostępne w niezabezpieczonych pojemnikach na odpadki lub podawane jako karma przez osoby, które w dobrej wierze, zwyczajowo dokarmiają zwierzęta. Możliwość łatwego pozyskiwania pożywienia w mieście nie jest jednak jedyną przyczyną pojawiania się dzików na terenach zurbanizowanych. Na podstawie analiz prowadzonych przez Wydział Zarządzania Kryzysowego i Bezpieczeństwa, który od 2010 r. zajmuje się usuwaniem zagrożenia dla życia i zdrowia ludności ze strony tych zwierząt, wykonywanych w oparciu o informacje przekazywane przez koła łowieckie posiadające okręgi łowieckie na terenie Poznania i w bliskiej styczności z terenami miasta (KŁ Ratusz, KŁ Sokół), Straż Miejską, Zakład Lasów Poznańskich, stwierdzić należy, że pojawianie się dzików na tych terenach nie jest faktem „nagłym”, ponieważ pierwsze przypadki występowania zagrożenia zanotowano w 2010 r. Częstotliwość pojawiania się dzików zwiększyła się w latach 2012 i 2013, aby w 2014 roku osiągnąć apogeum (611 interwencji Straży Miejskiej Miasta Poznania). Od 2015 roku ich liczba zaczęła maleć i osiągnęła poziom 343 interwencji w roku. W ocenie WZKB ta pozytywna tendencja powinna się utrzymać, ponieważ do końca maja br. Centrum Zarządzania Kryzysowego odnotowało 179 interwencji związanych z dzikimi zwierzętami.

Dziki pojawiają się również w innych miastach na terenie całego kraju, a geneza problemu jest bardziej złożona. Generalnie problem wynika z faktu zwiększenia się populacji dzików w całym kraju - jak podają leśnicy i myśliwi - o ponad 150 procent w ciągu 10 lat i nigdy jeszcze nie była tak liczna.

W Poznaniu zwiększone występowanie dzików spowodowane jest kilkoma przyczynami, do których należą:

1. Łatwość zdobywania atrakcyjnego pokarmu w sąsiedztwie człowieka (niezabezpieczone pojemniki na śmieci oraz nieuzasadnione, bezmyślne dokarmianie zwierząt) – przyczyna występująca w całym kraju.
2. Zmniejszenie atrakcyjności i opłacalności polowań dla myśliwych - przyczyna występująca w całym kraju.
3. Nie wykonywanie planów łowieckich przez koła łowieckie – uogólniona przyczyna występująca w całym kraju.
4. Rozbudowa aglomeracji poznańskiej, dotycząca w szczególności północnych rejonów Poznania i związane z tym faktem zmniejszenie powierzchni tradycyjnych miejsc bytowania zwierzyny łownej.

5. Przegradzanie przez inwestycje budowlane w szczególności drogowe (np. Zachodnia Obwodnica Poznania) tradycyjnych tras migracyjnych dzików oraz innych dzikich zwierząt.
6. Brak występowania naturalnych wrogów dla dzików (wilk, ryś, niedźwiedź), co skutkuje wzrostem populacji tych zwierząt.
7. Utrata u znacznej części populacji dzików pierwotnych instynktów, m.in. pozbycie się lęku przed człowiekiem oraz pojazdami mechanicznymi - przyczyna występująca w całym kraju.

W związku z powyższym informuję, o podjętych przez WZKiB w ubiegłych latach działaniach w celu ograniczenia populacji dzików w całym Poznaniu i ich migracji na północne osiedla miasta:

1. Opracowano i wprowadzono w życie Procedurę Reagowania Kryzysowego PRK – 23 USUWANIE ZAGROŻENIE DLA ŻYCIA I ZDROWIA LUDZI ZE STRONY DZIKICH LUB EGZOTYCZNYCH ZWIERZĄT. (treść procedury w załączeniu).
2. Opracowano i rozprowadzono wśród mieszkańców ok.100 tys. ulotek informujących o postępowaniu w przypadku zauważenia dzika na zurbanizowanym terenie w Poznaniu.
3. Opublikowano w gazecie osiedlowej „**Panorama Umultowa Moraska – Radojewa**” obszerny materiał nt. działań podejmowanych przez Wydział Zarządzania Kryzysowego i Bezpieczeństwa w zakresie likwidowania zagrożenia ze strony dzikich zwierząt oraz zachowania się w przypadku spotkania dzika na terenie zurbanizowanym.
4. Organizowano cykliczne spotkania przedstawicieli kół łowieckich, Straży Miejskiej Miasta Poznania Powiatowego Lekarza Weterynarii, Polskiego Związku Łowieckiego (PZŁ), Wydziału Ochrony Środowiska, Zakładu Lasów Poznańskich mające na celu przeanalizowanie dotychczasowych, realizowanych przez te podmioty działań oraz ustalenie kolejnych działań, mających na celu likwidację zagrożenia dla życia i zdrowia ludności ze strony dzikich zwierząt na terenach zurbanizowanych.
5. Uzyskano decyzje administracyjne umożliwiające odłów żywołowny i odstrzał redukcyjny dzikich zwierząt w Poznaniu.
6. Wybrano podmiot gospodarczy, z którym zawarto umowę na pełnienie całodobowo usług polegających na usuwaniu zagrożenia dla życia i zdrowia ludności ze strony dzikich zwierząt (odłów żywołowny, przepłaszanie, odstrzał redukcyjny).
7. Przeprowadzono konsultacje z przedstawicielami Rady Miasta i mieszkańcami północnych rejonów Poznania mających odmienne poglądy na temat ingerencji w liczebność dzików w mieście (nie podejmowanie żadnych działań zmniejszających populację).
8. Centrum Zarządzania Kryzysowego (działające w strukturze Wydziału Zarządzania Kryzysowego i Bezpieczeństwa) od 2010 r. do maja 2016 r. zleciło podjęcie 1929 interwencji podmiotowi pełniącemu całodobowe pogotowie ds. usuwania zagrożeń dla życia i zdrowia ludności ze strony dzikich zwierząt w wyniku, których dokonano:

- 84 odłowy żywołowne,
- 232 odstrzałów redukcyjnych dzików (wszystkie w okolicach ul. Umultowskiej),
- 79 skróceń cierpienia dzików (zwierzęta ranne przeważnie w wyniku kolizji z pojazdami),
- 112 wypłoszenia (wszystkie na północnych terenach Poznania).

9. Współpracowano z administratorami osiedli mieszkaniowych znajdujących się na północy Poznania (ADMICO, administracja os. Władysława Łokietka) oraz właścicielami prywatnych posesji na os. Różany Potok i Umultowie, przyjmując informacje o miejscu pojawiania się dzików i zlecając natychmiastowe interwencje (przepłoszenie, odstrzał) podmiotowi pełniącemu całodobowe pogotowie ds. usuwania zagrożeń dla życia i zdrowia ludności ze strony dzikich zwierząt.

Z analizy informacji otrzymywanych od Straży Miejskiej Miasta Poznania oraz podmiotu gospodarczego pełniącego całodobowe pogotowie ds. usuwania zagrożeń dla życia i zdrowia ludności ze strony dzikich zwierząt wynika, że powyższe działania ograniczyły pojawianie się dzików na południu i w centrum Poznania oraz zmniejszyły częstość pojawiania się dzików na terenach północnych, chociaż tam problem ten nadal występuje (ciągła migracja z terenu poligonu i z Puszczy Zielonki).

Ważnym elementem działań podejmowanych przez Wydział Zarządzania Kryzysowego i Bezpieczeństwa jest szybkość podejmowania interwencji – średnio ok. 25 minut od czasu otrzymania zgłoszenia od Straży Miejskiej Miasta Poznania - do podjęcia działań przez całodobowe pogotowie ds. usuwania zagrożeń dla życia i zdrowia ludności ze strony dzikich zwierząt.

W tym miejscu warto dokonać pewnego podsumowania obrazującego skalę zjawiska pojawiania się dzików w Poznaniu.

W okresie od 2010 r. do maja 2016 r. koła łowieckie realizując ustawowy obowiązek redukcji populacji tej zwierzyny odstrzeliły na terenie obwodów 347 szt. dzików.

Z pasa ruchu drogowego na terenie Poznania zebrano 331 szt. martwych dzików (dane te przesyłane są comiesięcznie do Centrum Zarządzania Kryzysowego dla Miasta Poznania przez Zarząd Dróg Miejskich i Komendę Miejską Policji).

Sumując te liczby, z podanymi w pkt.8 liczbami (84 odłowy żywołowne, 232 odstrzały redukcyjne, 79 skróceń cierpień) wynika, że na skutek intensywnych działań kilku podmiotów i zdarzeń niezamierzonych (wypadki) populacja dzików w Poznaniu zmniejszyła się o 1073 szt. I choć problem na osiedlach Piątkowskich nadal występuje, to i tam na skutek podejmowanych działań pojawiła się tendencja spadkowa.

Dla działalności w zakresie zmniejszenia pogłowia dzików w Poznaniu i ograniczenia ich migracji do miasta istotny jest także fakt, że Minister Ochrony Środowiska, skrócił z obecnych siedmiu do trzech miesięcy – okres ochronny na dziki. Obecnie na dziki nie będzie można polować od 15 lutego do 15 maja, czyli w czasie, kiedy lochy rodzą i prowadzą pierwsze młode. (Rozporządzenie w sprawie określenia okresów polowań na zwierzęta łowne - Dz. U. z 2014 r. poz. 1901)

Mam nadzieję, że dotychczasowe oraz planowane działania instytucji miejskich oraz kół łowieckich zmniejszą na tyle pogłowie dzików z północnych i nadwarciańskich terenów Poznania, że nie będą one uciążliwe dla ich mieszkańców, choć zdaniem specjalistów całkowite wyeliminowanie dzików stanowiących zagrożenie dla mieszkańców jest niemożliwe.

Z wyrazami szacunku

ZASTĘPCA PREZYDENTA
MIASTA POZNANIA
Mariusz Wiśniewski

PRK NR 23 – USUWANIE ZAGROŻENIA DLA ŻYCIA I ZDROWIA LUDZI ZE STRONY DZIKICH LUB EGZOTYCZNYCH ZWIERZĄT

UCZESTNICZY PROCEDURY (zgodnie z siatką bezpieczeństwa):

1. Koordynator:

Nazwa podmiotu	Numer telefonu	Numer fax	Adres elektroniczny	Kryptonim radiowy
Prezydent Miasta Poznania – Zespół Zarządzania Kryzysowego Centrum Zarządzania Kryzysowego dla Miasta Poznania	61 888 86 66	61 878 48 99	czk@um.poznan.pl	PW 301-00

2. Podmiot wiodący:

Nazwa podmiotu	Numer telefonu	Numer fax	Adres elektroniczny	Kryptonim radiowy
Straż Miejska Miasta Poznania	61 878 52 18	61 852 41 51	sm@um.poznan.pl,	RATUSZ POZNAŃ

3. Podmioty współpracujące:

Nazwa podmiotu	Numer telefonu	Numer fax	Adres elektroniczny	Kryptonim radiowy
Komenda Miejska Policji	61 841 56 13	61 841 40 68	dyzurny.kmp@poznan.policja.gov.pl,	PP POZNAŃ 997
Komenda Miejska Państwowej Straży Pożarnej	61 222 04 00	61 222 03 90	km-poznan@psp.wlkp.pl	PF POZNAŃ 998
Powiatowy Lekarz Weterynarii	61 868 97 19	61 868 01 99	poznan.piw@wetgiw.gov.pl	PW 332-80
Wydział Zdrowia i Spraw Społecznych	61 878 54 29	61 878 56 79	zss@um.poznan.pl	
Wydział Działalności Gospodarczej i Rolnictwa	61 8784783	61 878 47 84	dgr@um.poznan.pl	
Zakład Lasów Poznańskich	61 877 45 15, 61 833 18 86	61 877 45 15	zlp@zlp-poznan.pl	
Zarząd Zieleni Miejskiej	61 860 85 00	61 860 85 12	kancelaria@zmpoznan.pl	

PGL Lasy Państwowe	61 668 44 11	61 668 44 10	sekretariat@poznan.lasy.gov.pl
--------------------	--------------	--------------	--------------------------------

4. Przebieg procedury:

CZYNNOŚCI		WYKONAWCA	UWAGI
1.	Przyjęcie informacji o zagrożeniu dla życia i zdrowia ludzi ze strony dzikich lub egzotycznych zwierząt na terenie zurbanizowanym miasta Poznania. SPO NR 01 i 10	Dyżurny Centrum Zarządzania Kryzysowego	Podczas dyżuru domowego (pod telefonem) dyżurny Centrum Zarządzania Kryzysowego wpisuje informację do brudnopisu a następnego dnia roboczego wpisuje zdarzenie do dziennika zdarzeń ^{71,72} .
2.	Zadanie pytania dyżurnemu Straży Miejskiej Miasta Poznania o dokładną lokalizację zagrożenia oraz o numer telefonu komórkowego do patrolu Straży Miejskiej Miasta Poznania weryfikującego na miejscu informację o zagrożeniu. W przypadku, kiedy patrol Straży Miejskiej Miasta Poznania nie posiada telefonu komórkowego, dyżurny Straży Miejskiej Miasta Poznania określa sposób komunikowania się z patrolem weryfikującym zagrożenie na miejscu zdarzenia. SPO NR 01 i 10	Dyżurny Centrum Zarządzania Kryzysowego	Działania mogą być podjęte tylko w stosunku do zwierząt łownych w celu zlikwidowania bezpośredniego zagrożenia stwarzanego dla życia i zdrowia ludzi lub skrócenia cierpień rannym zwierzętom (łoś, jelenie, sarna, daniel, dzik, muflon i lis) ⁷³ . W przypadku zwierząt egzotycznych interwencja może być podjęta w stosunku do takiego rodzaju gadów i płazów jadowitych
3.	W przypadku wątpliwości dotyczącej prawdziwości informacji należy sprawdzić jej prawdziwość. Sprawdzenia należy dokonać poprzez połączenie się (telefoniczne lub radiowe) z oficerem dyżurnym Straży Miejskiej Miasta Poznania. SPO NR 01	Dyżurny Centrum Zarządzania Kryzysowego	
4.	Telefoniczne zlecenie specjalistycznemu podmiotowi pełniącemu całodobowe pogotowie ds. usuwania zagrożeń dla życia i zdrowia ludzi ze strony dzikich zwierząt, podjęcia czynności likwidujących zagrożenie: SPO NR 10	Dyżurny Centrum Zarządzania Kryzysowego	Umowa na pełnienie usługi polegającej na pełnieniu całodobowego pogotowia, podpisywana jest na podstawie decyzji Prezydenta Miasta Poznania ws. odłowu żywołownego i odstrzału redukcyjnego. Ww. decyzje wystawiane są na Wydział Zarządzania Kryzysowego i Bezpieczeństwa i przechowywane są w Centrum Za-
a.	wypłoszenie,		
b.	odstrzał redukcyjny,		
c.	skrócenie cierpienia w przypadku rannego zwierzęcia.		

⁷¹ **Dziennik zdarzeń** prowadzony jest w wersji elektronicznej w sali operacyjnej CZK (315) na stanowisku dyżurnego CZK (biurko nr 1) na komputerze nr 1: Pulpit/ Komputer/Dysk lokalny (D:)/Zarządzanie Kryzysowe/Dziennik Zdarzeń.

⁷² Zapasowa – archiwalna wersja **Dziennika zdarzeń** w wersji drukowanej znajduje się w sali operacyjnej CZK (315) na stanowisku dyżurnego CZK (biurko nr 1) w segregatorze.

⁷³ Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 11 marca 2005 r. w sprawie ustalenia gatunków zwierząt łownych.

		<p>rządania Kryzysowego na stanowisku kierownika Centrum Zarządzania Kryzysowego. Umowa jest podpisywana przez Wydział Zarządzania Kryzysowego i Bezpieczeństwa na rok kalendarzowy i obowiązuje w okresie od 1 kwietnia br. od 31 marca roku następnego.</p>
<p>5. W przypadku konieczności wykonania odstrzału redukcyjnego, osoba wykonująca ww. czynności w imieniu specjalistycznego podmiotu pełniącemu całodobowe pogotowie ds. usuwania zagrożenia dla życia i zdrowia ludzi ze strony dzikich zwierząt, powiadamia o tym fakcie dyżurnego Centrum Zarządzania Kryzysowego i Stanowiska Kierowania Komendy Miejskiej Policji. SPO NR 01</p>	<p>Specjalistyczny podmiot pełniący całodobowe pogotowie ds. usuwania zagrożenia dla życia i zdrowia ludzi ze strony dzikich zwierząt</p>	
<p>6. Przyjęcie, od specjalistycznego podmiotu pełniącemu całodobowe pogotowie ds. usuwania zagrożenia dla życia i zdrowia ludzi ze strony dzikich zwierząt, informacji o rezultacie podjętych działań oraz wpisanie jej do „Dziennika Zdarzeń”. SPO NR 01</p>	<p>Dyżurny Centrum Zarządzania Kryzysowego</p>	<p>Informacja, od specjalistycznego podmiotu pełniącemu całodobowe pogotowie ds. usuwania zagrożenia dla życia i zdrowia ludzi ze strony dzikich zwierząt powinna być przekazana do Centrum Zarządzania Kryzysowego do godzin rannych następnego dnia.</p>
<p>7. W przypadku stwierdzenia zagrożenia ze strony dzikich zwierząt na terenach leśnych miasta Poznania, oficer dyżurny Straży Miejskiej Miasta Poznania zleca podjęcie działań leśniczym Zakładu Lasów Poznańskich.</p>	<p>oficer dyżurny Straży Miejskiej Miasta Poznania</p>	
<p>8. W przypadku stwierdzenia zagrożenia dla życia i zdrowia ludzi ze strony dzikich zwierząt egzotycznych oficer dyżurny Straży Miejskiej Miasta Poznania zleca podjęcie działań Straży Ochrony Zwierząt.</p>	<p>oficer dyżurny Straży Miejskiej Miasta Poznania</p>	

5. Podstawy prawne:

1.	Ustawa z dnia 26 kwietnia 2007 r. o zarządzaniu kryzysowym (Dz. U. 2013 poz. 1166 j. t.).
2.	Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. 2013 poz. 594 j. t.).
3.	Ustawa z dnia 13 października 1995 r. Prawo łowieckie (Dz. U. 2013.1226 j. t.).
4.	Ustawa z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych (Dz. U. 2014 poz. 1539 j. t.).
5.	Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 29 września 2009 r. w sprawie stosowania pułapek żywołownych (Dz. U. 2009.167.1321)

